

Handläggare
Bylund BjörnDatum
2014-09-29Diarienummer
UAN-2014-0388

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Förvaltningsrätten i Uppsala: Angående laglighetsprövning enligt kommunallagen (Mål nr. 4432-14)

Förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att avge yttrande i enlighet med kontorets förslag

Sammanfattning

Förvaltningsrätten i Uppsala har förelagt Uppsala kommun att yttra sig angående laglighetsprövning enligt kommunallagen gällande rektors beslut att ej bevilja reseersättning (busskort) till elev.

Kontoret föreslår att nämnden yttrar sig i enlighet med kontorets förslag.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Jan Holmlund
T f direktör

Handläggare
Björn BylundDatum
2014-09-24Diarienummer
UAN-2014-0388

Förvaltningsrätten i Uppsala län

Laglighetsprövning enligt kommunallagen, Mål nr. 4432-14, Enhet 2*Rättidsprövning*

Kommunens uppfattning är att besvären inkommit i rätt tid.

Yttrande

Rätten till ersättning för gymnasieelevers resor mellan bostad och skola regleras i 29 kap. 6§ skollagen (2010:800). Av lagen framgår att hemkommunen är skyldig att utge ersättning till gymnasieelever som har minst 6 kilometers färdväg mellan bostad och skola. Enligt av Uppsala kommun fastställt reglemente med tillämpningsföreskrifter (*Bilaga 1*) beslutar rektor i Uppsala kommuns gymnasieskolor inom sitt ansvarsområde om tilldelning av busskort.

Mätningar av avståndet mellan bostad och skola har gjorts av Uppsala kommun. Avstånd mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem. Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan den punkt i GIS-systemet som markerar fastigheten vid vilken folkbokföringsadressen är belägen och motsvarande punkt som markerar skolans fastighet. Med färdväg avses, enligt reglementet, kortaste gång-, cykel- eller bilväg från bostaden till skolan. Gjord mätning berättigar inte till reseersättning (busskort).

Då inga nya omständigheter framkommer i besvärsskrivelsen finner kommunen inte anledning att ändra det av rektor fattade beslutet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Mohamad Hassan
OrdförandeLotta von Wowern
Sekreterare

REGLEMENTE FÖR BIDRAG TILL RESOR MELLAN BOSTAD OCH SKOLA SAMT INACKORDERING FÖR GYMNASIEELEVER

Fastställt av nämnden för frivillig utbildning 1998-03-25 § 53.

Tillägg och ändringar fastställda av Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2003-04-28, 2005-12-21, 2009-06-24, 2011-09-15 och 2013-04-16

Detta reglemente avser förutom Uppsala kommuns elever i kommunala och fristående gymnasieskolor, även uppsalaelever i gymnasiesärskolor och i övrigt uppsalaelever som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (SFS 1997:349).

Huvudregel

Ersättning för elevresor utgår för elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen när avståndet från bostaden till skolan är minst 6 km, enligt SFS 1991:1110 (se bilaga). Med bostad avses den adress där eleven är folkbokförd, alternativt där eleven är inackorderad. Gymnasieelever har rätt till **ersättning** för resor mellan bostad och skola. Rätt till särskild **skolskjuts** finns bara inom grundskolan.

Ersättning utgår huvudsakligen i form av resor med allmänna kommunikationer. För elev boende vid väg, som ej trafikeras av linjetrafik, anordnas ej kompletterande skjuts. Bedömning av skolvägens trafiksäkerhet görs ej och är ej heller grund för ersättning av resor mellan bostad och skola. Om ersättningen utgår kontant är kommunen inte skyldig att ge högre ersättning än 1/30 av basbeloppet för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostad och skola (SFS 1991:1110).

Bidrag kan utgå för inackordering på skolorten till elev vars dagliga resor mellan bostad och skola överstiger 3 timmar per dag. Inackorderingstillägg, avseende stöd för boende, fördyrat uppehåll och resor till och från hemmet, skall utgå med lägst 1/30 av basbeloppet för varje hel kalendermånad under vilken eleven bor inackorderad (skollagen 15 kap 32§).

Ersättning för elevresor och bidrag för inackordering kan utgå samtidigt om ovanstående regler uppfylls eller om någon av nedanstående tilläggsregler är tillämpliga.

Tillägg till huvudregel

Ersättning för resor eller särskilt anordnad transport kan beviljas om sådan behövs med hänsyn till funktionshinder hos elev eller om annan särskild omständighet föreligger. Fysiska handikapp/funktionshinder skall styrkas med läkarintyg.

Kortvariga funktionshinder berättigar ej till ersättning för resor, om inte synnerliga skäl föreligger. Den kollektiva skolförsäkringen täcker kostnaden för resor på grund av olycksfall under skoltid.

Elev som inte uppfyller kraven för inackorderingstillägg kan ändå beviljas sådant efter särskild prövning om synnerliga skäl föreligger.

Kompletterande regler

Till dessa regler angående ersättning för elevresor och inackorderingstillägg fogas tillämpningsföreskrifter vari kompletterande regler och förtydliganden införs.

Force majeure

När trafikföretag bedömer att transport, på grund av väderlek, vägens skick, mm ej kan utföras på ett trafiksäkert sätt inställes denna. Ersättning för annat färd sätt utgår ej.

Beslut och besvär

Beslut i enlighet med detta reglemente fattas för elever i Uppsala kommuns gymnasieskolor av rektor inom dennes ansvarsområde. Beslut avseende övriga elever fattas av uppdragsstrateg vid Utbildnings- och arbetsmarknadskontoret enligt delegationsordning för Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Beslut kan i förekommande fall överklagas enligt 10 kapitlet Kommunallagen.

TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFTER

Fastställda av nämnden för frivillig utbildning 1998-05-05

Tillägg och ändringar fastställda av Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2003-04-28, 2005-12-21, 2009-06-24, 2011-09-15 och 2013-04-16

Definitioner

Med **skoldagens början resp slut** avses den tidpunkt då lektionerna på berört program normalt börjar resp slutar. Inom skoldagen kan så kallade håltimmar förekomma. Dessa kan även påbörja eller avsluta skoldagen.

Med **skola** avses den skolfastighet där eleven har sin huvudsakliga undervisning förlagd. Med skola likställs, om dagpendling sker, även arbetsplats dit arbetsplatsförlagd utbildning är förlagd.

Med **bostad** avses den fastighet där eleven är folkbokförd. Vid jordbruksfastighet avses ett avgränsat tomtområde kring bostadshuset.

Med **färdväg** avses kortaste gång-, cykel- eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **hållplatsavstånd** avses kortaste gång-, cykel- eller bilväg från bostaden till hållplatsen.

Med **restid** avses den tid förflyttningen tar från bostaden till skolan.

Med **särskilt anordnad transport** avses de resor som anordnas av skolan för vissa gymnasieelever motsvarande grundskolans skolskjutsar.

Med **kompletteringsresa** avses resa från bostaden fram till närmaste busshållplats för vilken eleven får kontant ersättning.

Med **sammanhängande bostadsområde** avses ett område som i något avseende är avgränsat t. ex. genom avgränsning med parkstråk, skog mot annan närliggande bebyggelse eller genom att all tillfart till området sker från samma punkt.

Med **kortvariga funktionshinder** avses skada till följd av olycksfall som beräknas vara en begränsad tid.

Med **UL** avses Upplands Lokaltrafik AB. Med **UB** avses AB Uppsalabuss.

Med **inackorderingstillägg** avses bidrag till kostnader för boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet.

Med **basbelopp** avses vad som framgår av lagen om allmän försäkring (1962:381).

Regeltillämpning

Huvudregel

Folkbokföring

Gymnasieelev får enligt folkbokföringslagens 11 § vara folkbokförd hos vårdnadshavaren trots att den huvudsakliga dygnsvilan på grund av skolgång tillbringas någon annanstans.

Elever med skiftande adresser eller elever som flyttat hemifrån

Ersättningen för resor utgår endast från den adress där eleven är folkbokförd.

Ändring av folkbokföring

Ändring av folkbokföringsadress skall omedelbart anmälas till behörig tjänsteman inom Uppsala kommun. Med behörig tjänsteman avses berörd rektor vid Uppsala kommuns gymnasieskola eller skolchefen. Vid ändring av folkbokföringsadress skall prövning ske om rätt till ersättning kvarstår.

Avståndsmätning

Avstånd mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem. Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan den punkt i GIS-systemet som markerar fastigheten vid vilken folkbokföringsadressen är belägen och motsvarande punkt som markerar skolans fastighet.

Restid

I restiden inräknas förflyttningstiden mellan bostad och hållplats, tid för resa med allmänna kommunikationer eller särskilt anordnad transport inkl. ev. bytesväntetid samt ev. förflyttningstid från hållplats till skola.

Restidsberäkning

Restidsberäkningen utgår från normal väderlek. Någon särskild beräkning för vinterperioden görs ej.

Förflyttningstiden mellan bostad och hållplats skall beräknas till 5 minuter per kilometer. Denna beräkning utgår från färd med cykel.

Om samma hållplats ej kan utnyttjas vid resan från skolan som vid resan till skolan skall förflyttningen bostad-hållplats anses företas till fots varvid tiden beräknas till 10 minuter per kilometer.

Tiden för resan med allmänna kommunikationer skall beräknas utifrån gällande tidtabell.

Om avstigning sker vid hållplats i direkt anslutning till skolan beräknas ingen förflyttningstid från hållplats till skola.

Kommunens ansvar

Kommunen har ej något ansvar om elev missar transporten till/från skolan, eller om elev glömt sitt busskort.

Beviljande av inackorderingstillägg

Inackorderingstillägg kan utgå om eleven bor inackorderad och godkännande av studierna på orten följer av samverkansavtal, regler i skollag, förordning eller beslut i det enskilda fallet.

För Uppsalaelever utgår inackorderingstillägg även vid antagning i andra hand, under förutsättning av att bestämmelserna i detta reglemente i övrigt uppfylls.

Inackorderingstilläggets storlek

Inackorderingstilläggets storlek bestäms utifrån avståndet mellan bostaden och studieorten. Beloppen justeras årligen i förhållande till förändringar i basbeloppet.

Tillägg till huvudregel

Särskilt anordnad transport

På grund av funktionshinder eller annan särskild omständighet kan särskild transport anordnas mellan bostad och skola. För elever i gymnasiesärskolan kan med bostad jämföras boende med särskilt stöd och service enligt LSS.

Medicinska skäl

Läkarintyg skall styrka behovet av resa, varefter rektor/skolchef beslutar hur resan skall utföras. Omprövning skall ske minst årligen.

Kortvariga funktionshinder - försäkringsärenden

Kommunen svarar inte för resor vid kortvariga funktionshinder. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning (under 8-12 veckor), vrickningar, stukningar o dyl.

För skada under fritid/idrottsträning svarar elevens eget eller idrottsförenings försäkringsbolag. Skolan bör hjälpa den enskilda eleven/föräldern med skadeanmälan, kontakt med försäkringsbolag och ev. med förslag till hur resorna kan ordnas.

Andra kortvariga funktionshinder

Vid återkommande skada (som ej kan hänföras till olycksfall eller ersätts med försäkring) med tillfälliga behov av resa får rektor/skolchef besluta om sådan efter läkarintyg. Se ovan under medicinska skäl.

Annan särskild omständighet

Rektor/Skolchef kan vid annan särskild omständighet besluta om rätt till reseersättning eller särskilt anordnad transport. Annan särskild omständighet kan vara en kombination av orsaker som var för sig inte vore tillräckligt skäl för rätt till ersättning. Omprövning skall ske minst årligen.

*Kompletterande regler*Ej fungerande kort

Ej fungerande kort bytes kostnadsfritt.

Förlorat kort

Borttappat eller på annat sätt förlorat UB-kort eller UL-kort ersätts mot en expeditionsavgift på 300 kr. Denna avgift uttas även om eleven inte önskar nytt buss-/tågkort.

Tvättade och skadade kort

Tvättade och skadade UL-kort kan ersättas om kortnumret kan läsas mot en expeditionsavgift på 100 kr.

Återlämnande av busskort

Elev som inte längre är berättigad till ersättning för resor (byte av adress etc) skall omedelbart återlämna utkvitterat busskort. Skolan spärrar kort så snart som den fått kännedom om att rätten till ersättning upphört.

Om resor företas efter att rätten till ersättning upphört debiteras kostnaden för resorna samt en expeditionsavgift om 300 kr.

Om busskortet inte återlämnats inom 14 dagar höjs expeditionsavgiften till 1 000 kr.

Resor till Jällaskolan

Resor till Jällaskolan ersätts normalt med UL:s skolkort. Elever inom Uppsala tätort som har ett avstånd från bostaden till närmaste UL-hållplats överstigande 3 km ersätts med UL:s periodkort som är giltigt på både UL och UB.

Resor med tåg

Vid studier i Stockholm utgår en kontant ersättning, som utbetalas månadsvis. Ersättningens storlek regleras så att ersättningen kan användas för inköp av UL/SL-kort. Kortet gäller i hela UL:s och SL:s område, samt inom stadstrafiken i Uppsala. Kortet är giltigt under 30 dagar.

Vid studieavbrott utgår sådan ersättning för påbörjad månad.

Ersättning för egna utlägg

Ingen ersättning ges för egna reseutlägg innan förlorat kort ersatts eller skadat kort bytts ut.

Ersättning för kompletteringsresor

Om hållplatsavståndet överstiger 6 km utgår ersättning för kompletteringsresa under 9 månader per läsår.

Självskjuts

För elev med behov av särskilt anordnad transport kan rektor/skolchef avtala med förälder (eller annan person med anknytning till eleven) att svara för elevs resor genom självskjuts.

Ersättning för självskjuts

Ersättningen för självskjuts är om inte annat avtalats det belopp vilket kan utges som skattefri ersättning. Om högre ersättning utges skall kontrolluppgift lämnas till skattemyndigheten.

Ersättning för elever med fritidshemsplacering

Om elev i gymnasiesärskolan av kommunen anvisats fritidshem utom gångavstånd från skolan utgår ersättning för resa eller särskilt anordnad transport mellan skolan och fritidshemmet.

Dessa elever medges även kostnadsfria resor från fritidshemmet till bostaden under förutsättning att dessa samordnas med resorna för andra elever i gymnasiesärskolan eller grundsärskolan.

För ej samordnade resor från fritidshem till bostad utgår ej ersättning. För elever med beviljad färdtjänst skall för sådana resor utgå egenavgift för fritidsresa.

Elever med färdtjänst

För elever med rätt till studiehjälp som beviljats färdtjänst skall resan mellan bostad och skola anordnas av skolan, varför färdtjänst ej får användas för dessa resor.

Utbetalning av inackorderingstillägg

Inackorderingstillägget utbetalas månadsvis i efterskott. På särskild anmodan skall kvitto på betald inackordering uppvisas.

Inackorderingstillägg vid studieavbrott

Om inackordering eller studierna avbryts upphör inackorderingstillägget att utgå. I dessa fall utgår inackorderingsbidrag för påbörjad studiemånad.

Återbetalning av inackorderingstillägg

Elev som inte längre är berättigad till inackorderingstillägg ska snarast återbetala för mycket utbetalt inackorderingsbidrag. Om bidrag ej återbetalts inom 14 dagar efter utbetalningsdatum debiteras, förutom inackorderingsbidraget, en expeditionsavgift om 300 kr. Om bidrag ej återbetalts inom 30 dagar höjs expeditionsavgiften till 1.000 kr.

Inget inackorderingstillägg för utlandsstudier

Inackorderingstillägg utgår inte för utlandsstudier. Undantaget är de elever som genom särskilt beslut ges möjlighet att under ett år studera vid svenska utlandsskolor

Inget inackorderingstillägg när föräldrar arbetar utomlands

Inackorderingsbidrag utgår inte till elev som bedriver studier i gymnasieskola i Uppsala kommun, vars föräldrar arbetar utomlands.

UTDRAG UR LAG

Skollagen 15 kap. 32 § Stöd till inackordering

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Denna skyldighet gäller dock inte

1. elever som har tagits emot i andra hand till ett nationellt program enligt 16 kap. 47 §,
2. elever som har tagits emot enligt 17 kap. 19 § andra stycket,
3. elever på Rh-anpassad utbildning, eller
4. utlandssvenska elever som får studiehjälp i form av inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395).

Skyldigheten gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.

Stödet ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Det ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd. Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor. Lag (2011:876).

Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (SFS 1991:1110 Ändr 1993:801. 1999:1403, 2010:873, 2010:1249 och 2010:1250)

1 § Kommunerna skall svara för kostnaderna för elevresor enligt vad som framgår av denna lag.

2 § För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet skall ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att utge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av basbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. Lag (2010:1250)

3 § Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av denna lag. Sådana föreskrifter får innebära att kommunens ansvar för elevens resor begränsas.